

УДК 347.73
DOI <https://doi.org/10.32782/chern.v3.2022.13>

А. А. Подольська
аспірант кафедри адміністративного та фінансового права
Національного університету «Одеська юридична академія»
orcid.org/0000-0002-9512-0413

ТЕНДЕНЦІЇ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ПОДАТКОВИХ ПРОЦЕДУР ТА ЇХ ВПЛИВ НА МЕТОДИ ЗДІЙСНЕННЯ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ

На жаль ухиляння від сплати податків, агресивне податкове планування та недотримання податкового законодавства мають масовий характер. Цифровізація може зіграти ключову роль у допомозі податковим органам знизити адміністративні витрати, ефективніше збирати більше доходів, підвищувати прозорість та сервіс для платників податків, а також адаптувати великі потоки даних. Як наслідок, викликає тренд на глобальну діджиталізацію податкового простору, оцифровування податкової інформації, впровадження нових технологій для здійснення податкового адміністрування. На нашу думку, податкова політика цифровізації ще довго залишатиметься в центрі її глобальної дискусії щодо того, чи зміняться міжнародні правила оподаткування або все ж залишаться незмінними в середовищі, що дедалі більше змінюється.

Метою статті є вивчення впливу діджиталізації на розвиток податкового контролю. Досліджено тенденції цифровізації адміністрування податків, таких як створення веб-порталів для надання електронних послуг, впровадження електронного чеку, використання автоматизації та аналізу даних для підвищення ефективності податкового контролю, запровадження практики використання «попередніх» податкових декларацій. Окреслено основні проблеми, пов'язані з цими процесами, а саме: проблеми цифрового виключення, а також можливе виникнення занижених або завищених податкових зобов'язань і, як наслідок, провокування уникнення й ухилення від оподаткування.

Встановлено, що незважаючи на окремі проблемні питання, варто відзначити можливий позитивний вплив діджиталізації на ефективність здійснення податкового контролю. Зокрема, зміна формату взаємодії між податковим органом та платниками податків, підвищення прозорості та доступності податкових послуг, зміщення фокусу податкового контролю з діяльності, спрямованої на виявлення вчинених порушень, на міри з їх попередження, що, в свою чергу, сприяє підвищенню рівня довіри та податкової свідомості суб'єктів оподаткування.

Ключові слова: діджиталізація, податковий контроль, адміністрування податків, цифровізація, податковий рескрипт.

Podolska A. A. TENDENCIES OF DIGITALIZATION OF TAX PROCEDURES AND THEIR IMPACT ON TAX CONTROL METHODS

Unfortunately, tax evasion, aggressive tax planning and non-compliance with tax legislation are widespread. Digitization can play a key role in helping tax authorities reduce administrative costs, collect more revenue more efficiently, improve transparency and service for taxpayers, and adapt to large data flows. As a result, there is a trend towards global digitization of the tax space, digitization of tax information, introduction of new technologies for tax administration. In our opinion, digital tax policy will long remain at the center of the global debate on whether international tax rules will change or remain unchanged in an increasingly changing environment.

The purpose of the article is to study the impact of digitalization on the development of tax control. Researched: the trends of digitization of tax administration, such as the creation of web portals for the provision of electronic services, the introduction of an electronic check, the use of automation and data analysis to improve the efficiency of tax control, and the introduction of the practice of using pre-population of tax return. The main problems associated with these processes are outlined, namely the problems of digital exclusion, as well as the possible occurrence of under- or over-tax obligations and, as a result, provoking tax avoidance and evasion.

It was established that, regardless of certain problematic issues, it is worth noting the possible positive impact of digitalization on the effectiveness of tax control. In particular, changing the format of interaction between the tax authority and taxpayers, increasing the transparency and accessibility of tax services, changing the focus of tax control from activities aimed at detecting committed violations to measures for their prevention, which in turn contributes to increasing the level of trust and tax awareness of tax subjects.

Key words: digitalization, tax control, tax administration, digitization, tax rescript.

Вступ. Податки є одним з головних джерел наповнення державних фондів коштів, що необхідні для забезпечення соціального та економічного добробуту держави і суспільства. Нажаль ухиляння від сплати податків, агресивне податкове планування та недотримання податкового законодавства мають масовий характер. Це, у свою чергу, впливає на якість і доступність державних програм. Невиконання зобов'язань підриває справедливість податкової системи, оскільки ті, хто не сплачує свою належну частку, перекладають

тягар на інших платників податків. Так само бізнес, який не сплачує свою частку, має несправедливу конкурентну перевагу над підприємствами, які дотримуються закону.

З огляду розвитку інформаційних технологій, їх вплив на ринки та економіку, а також зважаючи на виклики, що постали перед податковими органами та платниками податків в умовах поширення пандемії COVID-19, ще більш гостріше постало питання перетворення системи адміністрування податків з метою її ефективної реалі-

зації. Як наслідок, викликає тренд на глобальну діджиталізацію податкового простору, оцифрування податкової інформації, впровадження нових технологій для здійснення податкового адміністрування.

Незважаючи на те, що діджиталізацію податкового процесу, не можна назвати зовсім новою ідеєю, а скоріше тривалою та сталою тенденцією, у вітчизняній науковій літературі розробка даного питання все ще знаходиться на початковій стадії.

Постановка завдання. Метою статті є вивчення впливу діджиталізації на розвиток податкового контролю, шляхом дослідження поняття «діджиталізація», тенденцій цифровізації адміністрування податків та проблем, пов'язаних з цими процесами.

Результати дослідження. Термін «діджиталізація» (від англійського «digitalization») – це процес оцифрування, приведення, конвертації інформації тощо в цифрову форму, в якій вона організована у специфічні інформаційні одиниці – біти – і є доступною в якості великих масивів даних для комп'ютерної обробки. Результатом діджиталізації є представлення будь-якого об'єкта (зображення, звуку, документа або сигналу) згенерованою певним чином серією цифр, що описують дискретний набір його точок або зразків [10, с. 92].

Цифровізація має широкий спектр наслідків для оподаткування, впливаючи на податкову політику та податкове адміністрування на національному та міжнародному рівнях, пропонуючи нові інструменти та створюючи нові виклики. Як наслідок, податкова політика цифровізації ще довго залишатиметься в центрі її глобальної дискусії щодо того, чи зміняться міжнародні правила оподаткування, або все ж залишаться незмінними в середовищі, що дедалі більше змінюється.

Діджиталізація, яка позиціонується як якісно новий тип інформаційних та телекомунікаційних технологій, що охоплюють і змінюють всі сфери сучасного виробничого та суспільного життя, хоча і знаходиться в процесі формування, вже сьогодні володіє потужним потенціалом, що надає при його реалізації шанс на досягнення і компаніями, і країнами лідируючих позицій за ключовими напрямками соціально-економічного розвитку [8, с. 45]. Цифровізація може зіграти ключову роль у допомозі податковим органам знизити адміністративні витрати, ефективніше збирати більше доходів, підвищувати прозорість та сервіс для платників податків, а також адаптувати великі потоки даних. Як зазначає П.П. Латковський, цифровізація сприяє модернізації та участі в онлайн-послугах, покращує людські здібності з легкістю здійснювати пошук, аналізувати, виправляти та вдосконалювати електронні документи [11, с. 39].

Ідеї діджиталізації в публічних фінансах не можна назвати новими. 23 квітня 1997 року Пол Аплін подав першу у Великій Британії електро-

ну податкову декларацію з офісу A C Mole & Sons Taunton. Це єдине натискання клавіші викликало інтерес до використання цифрових технологій у податковому адмініструванні. За 24 роки, що минули з моменту подання першої декларації, електронна подача стала нормою у Великій Британії [6]. За останнє десятиліття трансформація просувалася все швидше, оскільки вартість цифрових технологій впала, а потужні інструменти для розробки додатків стали більш зручними для користувачів.

Посилення дотримання податкового законодавства та збір достатніх доходів є необхідною умовою для наповнення державного бюджету та забезпечення суспільних потреб. Саме тому податкові органи здійснюють цифрову трансформацію та автоматизацію своїх систем. Впровадження технологій може забезпечити успішні та стійкі податкові реформи, забезпечити належне оподаткування цифрової економіки та зменшити перешкоди на шляху платників податків до дотримання вимог законодавства. Пандемія COVID-19 призвела до буму використання цифрових технологій в державному урядуванні та зробила особливо актуальним їх впровадження при здійсненні податкових процедур.

Незважаючи на глобалізаційні тенденції діджиталізації податкового адміністрування, що спрямовані на досягнення балансу між ефективністю і справедливістю оподаткування, доволі поширеними є побоювання щодо наслідків таких процесів. Зокрема, вчені при дослідженні цього питання встановили, що процеси діджиталізації, з одного боку, можуть стимулювати уникнення й ухилення від оподаткування, а з іншого, – підвищувати ефективність фіскальної політики. Цифрові технології послаблюють інформаційні обмеження у здійсненні податкового контролю для виявлення справжніх економічних результатів платників податків, а також дають змогу запроваджувати складні системи оподаткування з меншими затратами [12, с. 87].

ОЕСР у своєму звіті за 2018 рік показує, що цифровізація вже мала позитивний вплив на адміністрування податків: спостерігається підвищення ефективності дотримання податкового законодавства, покращення якості послуг платникам податків та зменшення навантаження на податковий орган при здійсненні контролю за дотримання податкового законодавства [4]. Проте дослідження також показують, що більшість ініціатив цифрової трансформації не мають успіху. З 1,3 трильйона доларів, витрачених у 2018 році, приблизно 900 мільярдів доларів було витрачено даремно [3].

Іншим проблемним питанням є якість та доступність цифрових податкових послуг. Опитування Організації Об'єднаних Націй, щодо електронного урядування показало, що хоча пан-

демія поживила роль електронного урядування, як у звичайному наданні цифрових послуг, так і в нових інноваційних зусиллях з подолання кризи, вона також поставила виклики та численні форми цифрових розривів, особливо серед найбідніших та найбільш вразливих груп населення [7, с. 160-165].

Поширеною є «проблема цифрового виключення», згідно з якою деякі платники податків не можуть встигати за зміною вимог законодавства через неможливість або небажання використовувати цифрові методи для взаємодії з податковим органом. Для цього є багато причин, таких як відсутність цифрових навичок, недовіра до онлайн-взаємодії, віддалене розташування надійної інтернет-інфраструктури, доступність програмного або матеріально-технічного забезпечення, з огляду на фінансові можливості суб'єктів господарювання. Податкові органи повинні враховувати потреби різних груп виключених у податковий процес в цифровому вигляді, і це залишається ключовим фактором для будь-якої програми цифрового розвитку.

Сучасні тенденції впровадження цифрових інструментів податкового адміністрування включають в себе створення веб-порталів для надання електронних послуг, впровадження електронного чеку, використання автоматизації та аналізу даних за для підвищення ефективності податкового контролю, запровадження практики використання «попередніх» податкових декларацій.

Податкові портали використовуються як сервіс для громадян, з метою цифровації існуючих податкових процесів. Також є можливою автоматизація спілкування між податковою та платником податків, впровадження автоматичних підказок, нагадувань суб'єктам господарювання про строки подачі декларацій та справлення податків, через той самий інтерфейс.

Правовим підґрунтям цифровації податкового адміністрування в Україні є Податковий кодекс, закони України «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» та «Про електронні довірчі послуги». На даний момент функціонує декілька електронних сервісів, розміщених на офіційному веб-порталі ДФС серед яких найбільш популярним є електронний кабінет платника. Варто зауважити, що відповідно до абзацу 4 пункту 42¹.5 статті 42¹ Податкового кодексу навіть у разі реєстрації (ідентифікації) платника податків в електронному кабінеті, він самостійно визначає спосіб взаємодії з контролюючим органом, а саме в загальному порядку чи в електронній формі [13], що знижує ймовірність виникнення проблеми цифрового виключення.

Досліджуючи питання діджиталізації податкового контролю вартою уваги є можливість реалізації методу податкового рескрипту шляхом використання функціоналу електронного кабінету платників, а саме опції «Листування з ДПС». Податковий рескрипт дає платнику податків право направити у податковий орган попередній запит про правомірність угоди, яку він має намір укласти і в письмовій формі отримати консультацію до укладення контракту. Діючи в рамках такого висновку, платник звільняється від можливої відповідальності за податкове правопорушення. Данна процедура має на меті попередження зловживань та протиправних дій з боку суб'єктів оподаткування.

Аналізуючи текст Податкового кодексу можна дійти висновку, що правова основа подібної процедури закріплена у вітчизняному законодавстві. Відповідно пункту 52.1 статті 52 Податкового Кодексу платник податків має право отримати індивідуальну податкову консультацію у письмовій чи електронній формі [13]. Консультацією є роз'яснення контролюючого органу, надане платнику податків, щодо практичного використання окремих норм податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючий орган та зареєстроване в єдиному реєстрі індивідуальних податкових консультацій. Право може бути реалізоване шляхом формування звернення на отримання індивідуальної податкової консультації через меню «Листування з ДПС» приватної частини Електронного кабінету.

Індивідуальний підхід уповноваженого органу при тлумаченні податкового законодавства у кожній конкретній ситуації зумовлюється судовою практикою. Так, виходячи з правових позицій Верховного Суду України, зокрема сформованих в постанові від 28.01.2020 у справі № 804/8131/16, постанові від 06.05.2020 у справі № 826/27228/15 та постанові від 18.05.2020 у справі № 810/2842/16 [14; 15; 16], текст індивідуальної податкової консультації не може складатись лише з послідовного цитування законодавства, повинна містити обґрунтування застосуванням правових норм з урахуванням потреби їх застосування в фактичній ситуації та висновок з питань їх практичного застосування, а також не повинна створювати додаткових обов'язків для платника податків.

Відповідно до пункту 62.1.2. статті 62 Податкового кодексу інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності контролюючих органів є способом реалізації податкового контролю [13]. Інформація надається контролюючим органам періодично або на окремий письмовий запит платниками податків та податковими агентами, органами виконавчої влади, місцевого самоврядування та Національно-

го банку України, банками, іншими фінансовими установами, органами влади інших держав, міжнародних організацій або нерезидентів. Податкова інформація зберігається в базах даних Інформаційних систем податкової служби, опрацьовується та використовуються для виконання покладених на контролюючі органи функцій та завдань, в тому числі з метою контролю правильності нарахування, повноти і своєчасності сплати податків і зборів.

Цифровація інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності контролюючих органів передбачає використання новітніх цифрових технологій для автоматизації та аналізу даних. Наприклад, з 2017 року британське управління з податкових та митних зборів Ії Величності використовує HMRC Connect, комп'ютеризовану систему інтелектуального аналізу даних, програмне забезпечення для аналізу соціальних мереж, яка перехресно перевіряє податкові записи компаній та фізичних осіб з іншими базами даних для встановлення шахрайської діяльності. Програма поєднує в собі аналітичні інструменти, збирає інформацію, реалізує прогнозну аналітику, подібну до кредитних рейтингів, і виконує динамічний бенчмаркінг [1].

В 2020 році Національна податкова служба Південної Кореї оголосила про розробку та впровадження аналітичної системи великих даних на основі штучного інтелекту, яка може аналізувати різні дані, включаючи податкові накладні, грошові надходження, касові чеки для протидії податковому шахрайству та пришвидшення реакції на факти ухилення від сплати податків [5].

Використання баз даних при здійсненні податкового контролю дає можливість не тільки для виявлення вже вчинених податкових правопорушень, а й для попередження порушень вчинених знеобаченості платників при заповненні декларацій.

Понад 45 країн принаймні частково попередньо заповнюють свої податкові декларації з податку на доходи фізичних осіб (ОЕСР, 2021). В Україні фізичні особи, які згідно законодавства зобов'язані щорічно податкову декларацію про майновий стан та доходи, а також особи, які мають право подати декларацію з метою отримання податкової знижки, та особи, які здійснюють незалежну професійну діяльність, мають можливість скористатися функцією автоматичного заповнення декларації про доходи в Електронному кабінеті платника податків. Користувач отримує частково заповнену декларацію на підставі облікових даних платника відомостей про отримані доходи, наявних у Державному реєстрі фізичних осіб та відомостей про об'єкти нерухомого чи рухомого майна.

Запровадження попередньо заповнених податкових декларацій потенційно відкриває вікно можливостей для більш ефективної системи оподаткування з нижчими витратами на контроль

за дотриманням законодавства та меншим ухиленням від сплати податків, тобто з підвищенням доходів державного бюджету. З іншого ж боку попередньо заповнені декларації можуть створити нові проблеми в сфері адміністрування податків. Актуальним питанням інновації попередньо заповнених декларацій є наявність, або виникнення, занижених або завищених податкових зобов'язань та їхні наслідки.

Платники податків із завищеними зобов'язаннями матимуть сильний стимул виправити свою декларацію, натомість тих, хто має занижені зобов'язання, дослідники передбачають меншу ймовірність внесення необхідні коригування, через переконання у зв'язку між внесенням змін до попередньо заповненої податкової форми та ймовірністю зіткнутися з перевіркою [2, с. 23-25]. Попередньо заповнена декларація також може дати платникам податків зрозуміти, що податкове управління не знає про певну частину їхніх доходів, що потенційно може зменшити добровільне виконання податкових зобов'язань.

Ще одним напрямком діджиталізації, що має позитивно вплинути на ефективність податкового контролю, а саме у частині контролю за дотриманням законодавства з питань регулювання обігу готівки, є впровадження електронного чеку та електронних розрахунків. Впровадження «E-invoicing», як частини податкової політики є не тільки методом протидії шахрайству та ухиленню від оподаткування, шляхом передачі даних про розрахункові операції в реальному або майже реальному часі, а й способом економії ресурсів, як з боку податкових органів, так і з боку платників податків.

Відповідно до норм Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» № 265/95-ВР, суб'єктам господарювання пропонується можливість використання програмного реєстратора розрахункових операцій. Таке програмне (технічне) рішення забезпечує одноразове занесення для довгострокового зберігання на фіскальному сервері контролюючого органу підсумкової інформації про обсяг розрахункових операцій, виконаних у готівковій або в безготівковій формі, з можливістю багаторазового зчитування та унеможливленням зміни такої інформації. Програмні реєстратори розрахункових операцій та фіскальний сервер контролюючого органу повинні забезпечувати можливість одержання в автоматичному режимі даних про електронні розрахункові документи від фіскального сервера контролюючого органу, необхідних для формування засобами програмного реєстратора розрахункових операцій та передачі до фіскального сервера контролюючого органу фіскальних звітів та електронних фіскальних звітних чеків за відповідний період [9].

Варто зазначити, що електронним виставленням рахунків є повна заміна паперових рахунків структурованими електронними рахунками, якими обмінюються суб'єкти господарювання між собою і які автоматично обробляються. Якщо ж електронні рахунки або дані, отримані з них, використовуються виключно для подання інформації до податкових адміністрацій, це не є суто електронним виставленням рахунків. Саму по собі таку практику, без реалізованого етапу обміну між суб'єктами саме в електронній формі, правильніше називати просто «звітунням».

З огляду на вище викладене зауважимо, що не зважаючи на окремі проблемні питання, з якими стикається уряд при впровадженні діджиталізації податкового адміністрування, варто відзначити можливий позитивний вплив цифровації на ефективність здійснення податкового контролю. Зокрема зміна формату взаємодії між податковим органом та платниками податків, підвищення прозорості та доступності податкових послуг, що здійснюється у вигляді клієнтського сервісу, змінює фокус податкового контролю з діяльності спрямованої на виявлення вчинених порушень на міри з їх попередження, що в свою чергу сприяє підвищенню рівня довіри та податкової свідомості суб'єктів оподаткування.

Висновки. За підсумками проведеного дослідження можна зробити висновок про те, що впровадження діджиталізації в Україні успішно розпочато. З нових векторів податково-просторових трансформацій формується комплекс новітніх цифрових податкових інструментів, спеціальних засобів та заходів податкового контролю. Протягом тривалого часу діяльність контролюючих органів була спрямована на виявлення порушень, що вже були скоєні, не враховувала можливості виникнення порушень через нерозуміння складної системи оподаткування платником. Існуюча система не робила акценту на проведення роботи з запобігання виникненню порушень, роблячи ставку на те, що загроза настання відповідальності утримає суб'єктів оподаткування як від умисного шахрайства, уникнення та ухилення від сплати податків, так і від випадкових помилок. Подібна практика лише поглиблювала недовіру до контролюючих органів серед громадян та створювала умови для розвитку бізнесу в «тіньовому» секторі економіки. Як показує зарубіжна практика реалізації податкової політики, саме держави з високим рівнем довіри громадськості до контролюючих органів відрізняються відповідним високим рівнем податкової свідомості серед платників податків. Саме тому важливою є побудова двостороннього державно-приватного партнерства яке і має на меті цифровізація оподаткування та податкового контролю. Побудова якісного, клієнтспрямованого, сервісу надання послуг платникам податків на всіх етапах взаємовідносин,

вдосконалення інформаційних ресурсів, підвищення рівня їх прозорості та доступності, осучаснення податкових технологій, розширення бази інформаційно-аналітичного забезпечення, впровадження нових методів і технологій податкового контролю в майбутньому стане запорукою розвитку стабільно зростаючої економіки держави.

Література

1. Baranov Associates. What is HMRC Connect? 2021. URL: <https://baranovassociates.co.uk/what-is-hmrc-connect>.
2. J. Martinez-Vazquez¹, E. Sanz-Arcega. Can Populated Tax Returns Enhance Tax Compliance? The Effects of the Spanish Renta Web Initiative from a Sociology of Taxation Perspective, 2020. 38 с.
3. M. Estevão. Why tax administrations are embracing digital transformation. 2021. URL: <https://blogs.worldbank.org/voices/why-tax-administrations-are-embracing-digital-transformation>.
4. OECD Tax Challenges Arising from Digitalisation – Interim Report. 2018. URL: <https://www.oecd.org/ctp/tax-challenges-arising-from-digitalisation-interim-report-9789264293083-en.htm>.
5. Park Sae-jin. Tax officials use AI big data analytic system to detect borrowed-name accounts. 2020. URL: <https://www.ajudaily.com/view/20200703091239593>.
6. P. Aplin. Digitalisation of Tax – International Perspectives. 2019. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/digitalisation-tax-international-perspectives-paul-aplin-obe?articleId=6500891716625793024>.
7. United Nations E-Government Survey, Digital Government in the Decade of Action for Sustainable Development With addendum on COVID-19 Response. 2020. 364 с. URL: <https://publicadministration.un.org/en/research/un-e-government-surveys>.
8. Жосан Г. Стан розвитку діджиталізації в Україні. *Економічний аналіз*. 2020. Том 30. №1. Частина 2. С. 44-52.
9. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг. Закону України від 06 липня 1995 № 265/95-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-вр>.
10. Луцик А., Синютка Н. Діджиталізація фіскальних процесів: теоретичні підходи. *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Економічне майбутнє України очима молодих дослідників»*. 2018. С. 91-94.
11. Латковський П.П. Цифровізація та електронне урядування – ключ до реформ в Україні. *Наука та суспільне життя України в епоху глобальних викликів людства у цифрову еру (з нагоди 30-ти річчя проголошення незалежності України та 25-ти річчя прийняття Конституції України)* : у 2 т. : матеріали Міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 21 трав. 2021 р.) / за загальною редакцією С. В. Ківалова. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Т. 2. С. 39-42.
12. Луцик А., Синютка Н. Податковий інструментарій фіскальної політики в умовах діджиталізації фіскального простору. *Світ фінансів*. 2019. № 1/58. С. 87-97.
13. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n929>.
14. Постанова Верховного Суду України від 06.05.2020 у справі № 826/27228/15 URL: <https://zakononline.com.ua/court-decisions/show/89111991>
15. Постанова Верховного Суду України від 18.05.2020 у справі № 810/2842/16. URL: https://protocol.ua/ua/postanova_kas_vp_vid_18_05_2020_roku_u_spravi_810_2842_16/
16. Постанова Верховного Суду України від 28.01.2020 у справі №804/8131/16 URL: <https://verdictum.ligazakon.net/document/87268506>